

Oponentský posudek
doktorské disertační práce

Ing. Viktorie Daškové

**„Neurčité a intervalově-pravděpodobnostní přístupy k hodnocení rizik
investičního projektu realizovaného formou partnerství veřejného a
soukromého sektoru (PPP)“**

V současné situaci (která se rozhodně již nezmění ve smyslu zvětšení míry jistoty) jsou subjekty na trhu zboží, služeb, produktů, práce i kapitálu ve svých rozhodováních omezeny vysokou mírou nejistoty, která ovlivňuje zejména rozhodování s dopady v dlouhodobém časovém horizontu. Při analýze možných scénářů vzniká problém jednak s obrovským množstvím scénářů, ale i s omezenou možností vyjádření rizikových faktorů či spíše nejistoty. Nelze se omezit na práci s diskrétními hodnotami a klasické vyjádření jejich vzájemného působení, stále se hledají způsoby výstižnější práce s parametry vyjádření rizika. Jednou z možností je aplikace přístupů vycházejících z fuzzy logiky, kdy jsou subjektivně určené pravděpodobnosti eliminovány a nahrazovány neurčitými množinami.

Autorka ve své práci propojila dva relativně nové směry – fuzzy přístup k hodnocení a investice a provoz projektů realizovaných pomocí partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP projekty).

Ačkoli mohl být teoreticky aplikován fuzzy přístup na jakékoli projekty, PPP projekty v sobě skrývají řadu podmínek či předpokladů, které podporují myšlenku pro spojení těchto dvou oblastí: jde o partnerství ve sdílení nákladů, výnosů i rizik mezi dvěma odlišnými partnery, kdy budou jak finance, tak rizika rozděleny podle cílů a zájmů obou partnerských skupin a dále pak jde o akce s vysokým významem řízení rizik z důvodu jejich dlouhodobého efektu a také primárního cíle, který v sobě obsahuje řadu ne přímo ziskových aspektů.

Cílem disertační práce bylo zpracování aplikačního modelu pro hodnocení rizik PPP projektů při sledování Value of Money za předpokladů práce s neúplnými informacemi. Pro plnění hlavního cíle bylo nezbytné provést analýzu dosavadně používaných klasických i pokročilejších metod analýzy rizika, vytvořit metodiku pro hodnocení rizik pomocí aparátu

fuzzy množin a modifikovat ji a zformulovat doporučení pro praktické použití metody. V poslední části pak bylo cílem metodu aplikovat na konkrétním projektu a zhodnotit a srovnat s výsledky získanými jinými postupy. Cílem logicky vyplývajícím, ale ne primárně definovaným bylo prokázání větší robustnosti řízení rizik v případě použití metod založených na principu neurčitosti.

Práce se skládá z pěti obsahových kapitol (kap. 2-6) a rozsáhlé přílohové části. Druhá kapitola se zabývá základními přístupy k formalizaci nejistoty při řízení rozhodování o strategických investicích do reálných aktiv. Vzhledem k tomu, že zaměření a aplikace teorie řízení rizik směřuje k řešení v oblasti PPP projektů, je jejich podstatě a specifikům věnována kapitola třetí, v jejíž další části je spojeno rozhodování o PPP projektech s řízením rizik projektů. Celá problematika je důkladněji rozpracována spíše v následující kapitole 4 s názvem Integrace rizika do investičního rozhodování o PPP projektech, včetně klasifikace, popisu rizik, míst vzniku dopadů, metod ocenění. V návaznosti na vymezení metod jsou podrobněji popsány pokrokovější metody založené na simulaci a fuzzy množinách. Pro další použití a porozumění vytvořené metodiky bylo nutné vyjít ze základních definic teorie fuzzy množin, kterým je věnován nemalý prostor, i když pro širší pochopení by bylo třeba prostoru většího.

Kapitola 5 je potom vyústěním metodické práce a kapitola 6 přímo ukazuje aplikovatelnost vybudované teoretické metodiky.

Práce vychází se soudobých vědeckých poznatků a snaží se o rozvíjení základního přístupu práce v oblasti fuzzy logiky na řešení ekonomických problémů při rozhodování o projektech a následném řízení projektů velkého rozsahu. Ačkoli byl za tímto účelem zvolen PPP projekt jako zajímavá a přitom jednoznačně vhodná forma pro aplikaci, obecně by se dala metodika použít i na projekt bez partnerství, jen by byl řešen méně složitý problém. V úvodu práce **došlo k definování vědecko-výzkumného problému** a s ohledem na způsob a směr řešení **byly formulovány hlavní i dílčí cíle**, jejichž řešením je podmíněno splnění hlavního cíle, **všechny tyto cíle byly splněny. O novosti a původních řešeních není možné pochybovat** – ani v rozsáhlém seznamu literatury, ze které autorka vycházela, nenajdeme práci, kde bychom mohli hovořit o blízké analogii k vytvořené metodice.

Pokud bych měla práci něco vytknout, tak je to (zejména v některých místech) nižší míra srozumitelnosti pro širší (leč odbornou) ekonomickou veřejnost, která je vždy blokem pro další rozšíření metody. Těžší srozumitelnost rozhodně není způsobena jazykovou bariérou autorky, spíše snahou sdělit co nejvíce na (na danou problematiku) poměrně malém prostoru, leckde došlo k drobným překlepům ve vzorcích, které také ztěžují čitelnost, při uspořádávání rozsáhlého textu také došlo k občasnému přeházení správné následnosti použití pojmu a jeho definice. Tím nechci snižovat ani rozsah ani obsah práce, který je více než dostatečný, spíše téma překračuje svou šíří přiměřený rozsah kvalifikační práce.

Naopak obecně **lze velmi kladně hodnotit nejen obsahovou, ale i formální a jazykovou** úroveň práce jako celku, počet překlepů a jazykových chyb je v tolerovatelných mezích, použitá literatura je náležitě citována a rozsah aktivně použitých zdrojů je také dostatečný.

Při obhajobě doporučuji, aby se autorka zaměřila na obecnou uchopitelnost využití metodiky pro řešení podnikohospodářských rozhodovacích problémů, jejichž charakter je strategický – do jaké míry je vytvořený model a programové vybavení použitelné pro jiný problém? Mám tím na mysli jinou konkrétní investici, třeba i s menší škálou parametrů a bez použití PPP.

Práci Ing. Viktorie Daškové na téma „Neurčité a intervalově-pravděpodobnostní přístupy k hodnocení rizik investičního projektu realizovaného formou partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP)“ **doporučuji k obhajobě** a po případném úspěšném obhájení navrhuji vědecké hodnosti Ph.D. v oboru Podniková ekonomika a management.

V Praze, 6. 6. 2012

Doc. RNDr. Ing. Hana Scholleová, Ph.D.